ԿՐԱԼ ՐԱՄԱԶԱՆ Գ. ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՐԻՄԻՆՃԻ ՄԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 992 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 20 ՃՈՒՄԱԱ. ԷՐԹԷՍԻ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1871

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշ պու Մէճմուայը Հավատիս, հեր հաֆթա ճու�մաա երթէսի կիւնլերի պէզիւք Նիւսխէոի, ոսյիր կիւնլէր Բուզնամէսի նէշը օլունճադ տըր։
Սէնէլեայի բէշլեն Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ալթը պալըղը քէզալ էք . . . . . 80 »
Իւչ պալըղը քէզալ էք . . . . . 45 »
Մէճմուանըն թանէսի 40 վէ Բուզնամէ 20 փրյ.
Տաշրալար իչիւն պէհեր նումէրոսունա փոսթախանէ ճրէթի ալընճաղը խասէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհեր սրրասը պիր տէֆալըգ 5 ղրշ.
Իքի տէֆա իչիւն պէհեր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհեր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆատան զ խատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բասարըլըգ օլունուր։
Տաշրալարտան կելէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բոսթա մէհասրիֆլերի, կէօնտէրենլերին իւզերինէ օլուզու պու մնաչալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԻԼԻՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԵԱՓԻԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԻՅԷ ՄԻՍԻԹԱԼԻԳ ՊԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Պաղը սէպէպլէրէ մէպնի, ղաղէթամըզ չըղան ճիւմա իրթէսի կիւնլէրինտէն պէրու չըգմամըշ օլսուզունտան, պու պապտէ բաղպէթլու միւշթէրիլերիմիզտէն մաղուր վէ աֆվլարընը թալէպ կելէրիզ։

ՐՕՄԱՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Րօմա 17 Նոյ 1871։

Պուրատա մուգիմ Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տ'Արդուրուն Մ. Ժիւլ Ֆավրա եաղտըղը մէքթուպուն մէալի վէ պունուն սօն կիւնլէրտէ մէզքիւր Մ. Ժիւլ Ֆավր մարէֆէթլէյլէ իլան օլունմասընտան չըղան մուարազա, էլեէվմ ղէյատէ պէյիւտիւլունտէն տէֆա օնուն իւզերինէ տէօնմէք իքթիզա էթտի։ Վաթիգանտաքի վուգու պուլան ալթիսթլիք վէ նէ իտէճէքլերինի պիլէմէտիքլերի քէնտի զաղէթալարընտա՝ տախի պէյան օլսուս։ Չէյլէ քի Բաբըն ճիմանի հիքիմէթ իւզերինէ սէօյլէտիյի լաղըրտըլարը իչին եաղան տըր տէյու քէնտի զաղէթալարը տախի իտտաա էտէմէտիքլերինտէն, հէր պիրի պիրեր մանա վերմէյէ դալգը չտըլար. լաքին տիւնեա ալէմ էօնիւնտէ բէմի պիր ճէրհ էթմէք տէ իզթիրա իտի. իւք Բաբանըն աղղընտան պիր մէքթուպ եա պիր նութքուլա օլաճաղընտը լաքին մէնֆաաթը աղ օլաճաղընը քէնտիլէր տախի ալնատըլար։ Գօնթ տ'Արդուրա պիղզաթ պիր ճէրհ քէհատը եաղտը բըմադ իսթէնիլտի, վէ անըն Զիվլիթ—վէքքիայա այադ պաստըղընտա Մօնսինեօր Նատտի Վաթիգան թարաֆընտան պու թէքլիֆի քէնտինէ իթտի. լաքին գաչ քի մէքթուպուն սուրէթի Մ. Ժիւլ Ֆավրըն եէտինտէ իտի իսէ Մ. տ'Արդուրուն ճէրհի հիչ իտի, վէ պէյզէլ իյիլէ իքի տէֆա սէֆիր Վաթիգան սէրայընտա գարտինալ Անթոնէլլիյէ միւլադաթ իթտիքաէն սօղրա տայիտ զալ իսա գանմադ իսթէմէտի։ Փարիստէ Բաբըն էլչիսի Մօնսինեօր Զիճի մարիֆէթիյլէ Մ. Թիէրտէն պիր ճէրհ քէհատը իսթէնիլտի, լաքին օ տախի պու գատարատաղ էնմէյի իսթէմէյիպ, տէվլէթճէ պու պապտէ պիր իշ կէօրիւլմէյէճէյի աղնաշըլատը։ Սօն չարթէրի Մ. Ժիւլ Ֆավրան զաթէն պիր ճէրհ իսթէմէք իտի. վէ թէլէղրաֆ խապերլերի մէալինճէ Մ. Ժիւլ Ֆավր պու եաղնըշը եաղըճը իւսթիւնէ սաթարադ իշ ինտէն չըղմայա դալսաբ վերմիշ։ Ճիմանի հիքիմէթ պէօյիւք պիր եիւք տիւր եէնիտէն՝ալտըգլարը մէմալիքի կերի վերսէլէր դապուլ էթմէմ, լաղբրտըլարը արասընտա. պիր "Սը նէ բաղա տիր քը" եանի "պունուլուլա տէմէք իստէմէմ քի" լաղբրտըլարընը սօղուպ պաշղա պիր ֆիքիր վերմէք էն գօլայ եօլ զանն օլունտուգտա դալիպա Մ. Ժիւլ Ֆավր տա պէօյիւք եէրլերտէն ալտըղը մալիսմաթ իւզրէ իքի թէրաֆը պիր պիրինէ ույտուրմայա դարար վերմիշ։ Լաքին օլմէքտուպտան վադթըյըլա պիր էօրնէք տէ իթալեա սէֆիրի Մ. Նիկրանըն եէտինէ կէչմիշ, վէ եաղընտա Ֆրանսատա տէվլէթ էվրադլարը պասըլմադ, վէ պադալըմ տահա օրթայա նէ չըղաճադ, էկեր քի պու եօլուլա հեր տէլիկ դարանը բոա, իշ էյի լաքին հալէ սօնունա պադմալը։

Նոյեմբեր 27 կիւնիւ Սէնթթօ վէ մէպուսան մէճլիսլերինին բէսմի քիչտընա իգթիզա էտէն էմիրնամէ սուտուր պույրուլտուղու կիւնտէն պերու, բաբըն Բօմայը թէրք իթմէսի լաղբրտըլարը եէնիտէն պաշլատը, իլլաքի պադըլըշա կէօրէ իւչ մատտէլերտէն պիրի Բօմա մանասթըրըրընն մատտէսի օլաճադ։ Ղաղէթալար դավլինճէ Բաբ Մ. Թիէրտէն պիր շէհիր իստէմիշ իսէտ Ֆրանսատա Մ. Թիէր եէրինտէն դըմբլտան մամասընը քէնտինէ էօյիւտ վերմիշ լաքին հեր հալ իստէյի պու օլսուզունտա Բիրէնէ տաղլարը իւզերինտէ Բօ գալէսինտէ իգամէթ էթմէսինէ բաշի օլմուշ։ Պիլմէմքի վաթիգան սէրայընը տաղլար իւզերինտէ Բօ գալէսկյլէ թէպտիլ էթմէյէ բաբա բաշի օլաճադ մը, լաքին էկեր պուրատաքի կէչէն մատտէլերէ պադըլըբա բաբ Բօմայը թէրք էթմէսինի դարար վերմէմիշ տէսէք տահա ճայիզ։ Զիւնքի պու պապտէ սէպէպլեր չօգուսատա, լաքին օ պիր թարֆտան ասըլ ճիղվ իթլեր տիւնեատա պիր դարրշրդլրդ չըդարապիրմէք ումուտույա Բօմա թէրքինի Բաբայա պաս մուգատտէմ էտկյօրլար, լաքին բաբ զաթէն պու գարարա գարշը օլսուզու պուրատա շիւբհէ գալմըրմայօր։

Մօնսինեօր Ֆրանքի պու կիւն Բօմատա պէքլէնէյօր, Սատմպոլ գօլերասը մինասիպէթլիյլէ Մարսիլեատա գարանթին էթմէյէ մէճբուր օլսուս։ Էօնտէն կելէն լաֆլար պէօյիւք, լաքին քէնտի թէրաֆլըլարըն աղղընտա, չօգ իշ կէօրմիշ, Սատմպոլու սըրայա գօմուշ կելէյօր կիպի պիր հարաքէթ նէ եարմըշ տէյնէ ճէվապ եօգ։ Նէ եարարդ ընդն ատը եօգ, շիմտիքի Բօմայա եէթիշտի հէլպէթտէ պիր իշ վարըսա օրթայա չըգար, վէ քէնտի լաֆլարընդն պի էսաս օլսուզու իսպաթ օլուր։

Գաչքի վաթիգան սէրայընդն ահվալինի նագլ էթմէյէ պաշլատըղ շունուտտա տէյլիմ քի Մ. Պայսթըն Վիէննա վիւքէլասընտան իսթիֆասը պունլարա չօգ ճան վերտի, հէմէն Թալեանլարըն Բօմատան կիթմէկլերինին տիւշիւնիւ կէօրիւյօրլարը, լաքին Մ. Անտրասսինին քէնտի սէլէֆինին եօլունտա կիտէճէյինին հապէլլերի չօգ էրքէն եէթիշտի։

Տիւն սապահ վէլիի ահտ Բրինչիբ Ումպերթօ վէ քէնտի զէվճէսի Բրինչիբէսսա Մարկէրիթա վէ մախսուսլերի Բրինչիբ տի Նաբօլի, Բօմայա եէթիշտիլեր։ Բրինչիբ Ումպերթօ եալընըզ վէ պիթիւն պիւթիւնէ թէպտիլ կելտիղինտէն անճադ պէլէտիյէ վէ սաքերլյէ պէօլիւքլերինտէն պիր գաչ քիչի տէմիր եօլ մէրքէզինտէ պուլունտուլար. լաքին էօյլէն հեր նէ գատար Բրինչիբէսսա տախի թէպտիլ իտիյիսէտ պունուլյուլա պէրապեր հիքիմէթ ատամլարընտան մատտա, պիր գաչ պին քիչիյիլէ պիր իքի եիւզտէ արապա գարշըլամայա կիթմիշլեր իտի։

Էօնիւմիզտէքի բէրշէմպէ կիւնիւ այրըն 23 ինտէ դրալ Վիդթօր Էմմանուէլ տախի Բօմայա եէթիշէճէք, վէ դէկտեմբերին եարըսընտան էօթէյէ Բօմատա գալաճադ։

Մէճլիսլերին աչըլմասը կիւնիւ իչին զէյնէթ հաղբրլըղլարը պաշլատը. պէօյիւք սօղաղլարա եէնիտէն կաղ պօրուլարը վէ քէմերլէր գօնույօրլար. սէյլէնտիյինէ կէօրէ կէօրիւնմէմիշ պիր շէյ օլաճադ. անճադ քի հավատա էյի օլսուն. պու կիւնլերիմիզէ պաղարսադ, շունու տէյպիլիրիզ քի պու սօնու կելմէզ եաղմուրլար հելպէթտէ եաղընլարտա տուրուրլար։

Պերութտա արապի իւլ իպարէ թապ օլունան ճէննի նամ պաղէթատա կէօրիւլէն պէնտին թէրճիւմէսի տիր։

Թարաֆըմըզա կէօնտէրիլէն ղէյրտէ մուհարրէր վարադա այնէն նէշը օլունուր։

Բաբա հաղրէթլերինին Շարդ Գաթօլիկլերի ումուրու բուհանիյէսինտէ տօղրուտան տօղրույա օլաճադ մուամէլաթ վէ միւտախէլէսինի միւպէյյին թարաֆը տէվլէթի Ալիյէտէն պիր գրթա իլանանմէյի համիլէն Մ. Ֆըրանդինին Բօմայա ավտէթ էյլէտիյի հադգընտա Ցերսատտէթտէն թէլէկրաֆ քէշիտե դըլընտըղը 139 նումէրօլու նիւսխէնիզտե պէյան, վէ թէլէկրաֆը մէզքիւր տախի այնէն տէրճ օլունմուշ իսէ տէ, պէօյլէ պիր թէլէկրաֆտան հիչ պիր մատալ աղնաշըլմայաճաղը աշիքարա օլմաղլէ, չիւնքի մալիմ օլսուզու իւզրէ, Ցեվլէթի Ալիյէ քէնտիս թապասընա մէզհէպ սերպէսթիյէթի իթա էյլէմիշ, վէ իտարէյի բուհանիյէ պահսընա կելինճէ, պու պապտէ Բաբա հաղրէթլերի իլէ սայը բուէսսայը բուհանիյէ իտարէսի պէյնինտէ ասլա պիր ֆարգ եօգ տուր։

Հալ պու քի, Մօնսինեօր Ֆրանքինին Ցեր սատտէթէ կելիշի, "ըէվերսուրուս" նիզամնամէսինի Պապը Ալիյէ գադուլ իթտիրմէքլէ, հուգուգու սենիյէ իլէ միւմթէղիճ օլան Շարք քիլիսէլերինին հուգուգ վէ իմթիյազլարը գատիմէլերինի իլզատան իպարէթ իքէն, Պապը Ալի մէսէլէյի մէյտանա գօմադըգա, թապասայը սալթանաթը սենիյէնին ումուրունա խարիճտէն միւտախէլէյի թէնսիպ իթմէյէրէք, պա խաթթի Հիւմայուն միւսատադ պուլունան իշ պու հուգուգլարընն մուհաֆաղասընը միւրատ պույուրտուղունտան, ըէվերսուրուս նամ մահուա Նիզամնամէյի ըէտտա իտէրէք, Ցեվլէթի Ալիյէ օլ պապտէ օլան մուահատէթինին իճրայը ահկեամընը ուսուլ իթթիխաղ պույուրմուշ օլսուզունու Մօնսինեօրու մումայիլէյհէ ճանիպի Պապը Ալիտէն վերիլէն ճէվապնամէտե միւսթէպան օլսուզունա նաղարէն, զալիպա թէլէկրաֆնամէյի մէզքիւրու քէշիտե իտէն զաթ, Մօնսինեօրու մումայիլէյհին աղթը մահտան միւթէճավուզ նաֆիլէ էրտե Սթանպօլտա իմրարը վաղթլէ սէպգաթ իտէն պունճա զայրէթ վէ իդտամաթընընն քեամիլէն պօշա չըգմասընտան պաշդա, օլ հալտե Բօմայա թէհիտսէթ վէ մէյյուս ավտէթ կյէտիկինե միւթէէսիֆէն վէ միւթէէսիրէն թէլէկրաֆը մէզքիւրի եաղմըշ օլաճաղը տէրքեար պուլունտուղունտան, իշ պու վարադամընն զաղէթանըզտա թապ ու նէշրինի իլթիմաս իսէրիմ։

"Ի պարտութէնէ Ցաղթութիւն, կամ Վատիկանեան Ժողովոյն Դ. Նիստը" սէրնամէսիյլէ կէչէնլերտե զաղէթամըզտա տէրճ օլունան պիր ղրթա էրմէնիճէ պէնտին թարաֆըմըզտան եաղըլըղընա շիւփհէ օլունարադ, պաղը ապօնէլերիմիզլին իշթիքբասընը միւճիպ օլմուշ, հալ պու քի օլ

Ամենատրի՝ Ամենակալ Տեր Աստուծոյ Հրամանաւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տիրամայրի Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարի Ամենապատիւ Հոգեւոր Տեսչութեան Ներքոյ Հրատարակեալ Ամենայն Հայոց Ամենասուրբ Գրիգորեան Ազգային Ս. Գրիգոր Նարեկացի Մասնաճիւղ Ազգային Դպրոցի Ուսուցչաց Խորհրդոյ Ամենայն Հայոց Ամենասուրբ Գրիգորեան Ազգային Ս. Գրիգոր Նարեկացի Մասնաճիւղ Ազգային Դպրոցի Ուսուցչաց Խորհրդոյ

ՍԱՍՆԱՅԻ ԾՌԱՅՆԵՐԸ

Հատոր Գ.

Գրեց՝ Գարեգին Լեւոնեան

Տպագրեցին՝ Ս. Էջմիածնի Տպարանի Եղբարք

Տպագրութեան Տարի՝ Ամ. Հայոց ՌՃԾԹ (1890)

Տպագրութեան Վայր՝ Ս. Էջմիածին

Գրքի Չափ՝ 8՝ մեծ

Գրքի Գինը՝ Ռուբլի մը

Գրքի Ազգային Գրադարանի Համարակալումը՝ 4014

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Համարը՝ 2369

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Թուականը՝ 2023 Հոկտեմբեր 24

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութիւնը՝ Ս. Գ.

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Թուականը՝ 2023 Հոկտեմբեր 24

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Վայրը՝ Ս. Էջմիածին

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Ստորագրողը՝ Ս. Գ.

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Ստորագրողի Անունը՝ Ս. Գ.

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Ստորագրողի Ազգանունը՝ Ս. Գ.

Գրքի Ազգային Գրադարանի Գրանցման Ստորագրութեան Ստորագրողի Հայրան

Հայ գրաբարի դասագիրք Ա. մասի համար Հ. Հ. Աճառեանի կազմած բառարանի հրատարակութեան նիւթեր — Հ. Հ. Աճառեան 67, 69
Հայ գրաբարի դասագիրք Ա. մասի համար Հ. Հ. Աճառեանի կազմած բառարանի հրատարակութեան նիւթեր — Հ. Հ. Աճառեան 116, 30
Օրիորդ — էջ 57
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընտրութեան հրաւէրը — Հայրապետական 38

Արհիապատիւ Հարք եւ մեծարոյ Տիեարք ։

Արդարեւ ճշմարտութեանց ճշմարտութիւն մը է, եթէ ինչպէս որ եղջերուն ծարաւած ատեն աղբերց կը դիմէ, նոյնպէս տառապեալն ալ իր ողորմողին կընթանայ եւ կ'ոստնու. եւ ալ աւելի անձկութեամբ՝ այնպիսի մը իր այս իղձն յագեցնել անշուշտ կը փութայ, երբ իր անձկալոյն ինքնայորդոր այցելութեան գալը տեսնէ ։

Հարկաւ կիմանաք Արհիապատիւ եւ մեծարոյ Տեարք թէ Ձեր եւ Սամաթիոյ աղքատին հասարակութեան մէջ բերուած նմանութիւնը այնպէս իրական է, որ երկբայութիւն անգամ չվերցնէր ։ Սակայն սոյն բառերը արտասանելու պահուս միտքս կուգայ թէ՝ այսօր Բարերարքդ ու Տեարքդ՝ ուրիշ նուիրական հանդէս մը, այն է՝ տրգիտութեան զոհ եղած Նահատակի մը տօնախմբութիւնը տօնել հաւատուած էք աստանօր։ Եւ յիրաւի այս օրս Տեառն Կոմիտասայ գերեզմանին վրայ, Հայրենի նախատանաց տխուր յիշատակը քաւելու համար, անոր նուիրական դ ամբանն յարգելու որոշուած օր մը է ։ Սակայն առանց սոյն հանդէսին չուքն այլայլելու չը ներուիր ինձ քանի մը խօսք որ տկար շրթունքներովս արտասանեմ ։

Մեծարոյ Տեարք սոյն իսկ տօնախմբութեանս շարժառիթ՝ Տեառն Կոմիտասայ վարուց մէջ կը նշմարուի՝ որ Հայութեան յաւէտ նախատինք խժդժական եղբայրասպանութիւն գործադրող շարժառիթը՝ Աղդերնուս 'ի վաղուց թշնամի տգիտութիւն եղած է, որուն մէջ նոյն դարուն Հայ ընդհանրութիւնն իր կղերուն հանդերձ թաղուած էր . . . . . Ո՜վ կարծիք կանխակալք · քանիսն թշուառութեանց չես մատնած մարդկային սեռը, եւ քանի՜ թանկագին արեանց հեղեղներ գաղափարաց վրայ դրոշմած բիծերդ մաքրելու չեն բաւականացած . . ։ Հա՛րկ է Մեծարոյ Տեարք, հարկ է՝ որ 'մի մի թուեմ այս պատկառելի ժողովոյս առջեւ ։ Թրդոմական գըրոհիս տգիտութեան երէսէն դարերով քաշած թշուառութեանց եւ երկպառակութեանց մէն մի արկածները ։ Ո՞չ ապաքէն Սուրբ Եղիշէ եպիսկոպոսն ալ այսու նըկատմամբ 'աղաղակեց « գիտութիւն է մեղ բաւեաց եւ անգիտութիւն ծնող չարեաց » ո՞վ կըմնայ ուրեմն թէ խիստ քիչ օրեր առաջ լեզուներիս ծոծրակէն քաշելու վայրագ զգացմունքով՝ զեղբարս եղբարց գէմ զինող եւ զազգականս ազգականաց հերետիկոս հերձուածող եւ ալ աւելի խժդժական վատահամբաւութիւններուն խիղախել տուող ոխերիմ սատանան՝ իր երկպառակութեանց որոմը ցանելու համար տգիտութեան աղտոտ ուարձակ դաշտեր գտնելովը, բնաջինջ ընող գետերու նման ըստ քմաց խաղաց ու խայտաց ։ Ո՞վ կը մոռնայ թէ անցեալ իսկ տարի՝ այս Սուրբ յարկին 'դռները փակուած էին մեզ եղկելեացս դէմ, որ նախնեաց Սուրբ եւ նուիրական աւանդութիւնները պահելու ջերմ անձկութենէ զատ՝ կեղտ մը չէին կրնար դնել 'ի մեզ . . . . ։ Բայց աղ՛է եղբայր համարիւն, այդ ինձ փակեալ դռները ու փեղկերը՝ սիրոյ եւ միաբանութեան մուրճերով կը կոտրեմ կը բանամ, եւ գիրկ ընդ բաց կ'սպասեմ քեզի ։ Եկո՛ւ հաշտուինք, պատուինք, պըլբուինք · արիւնդ եմ, եղբայրդ եմ, զաուակդ՝ աղդակիցդ . . . . ։

Բայց աւա՜ղ · ցուրտ անտարբերութեամբ՝ անառիկ բերդերէ ամուր՝ տգիտութեան ամրոցներով պաշարեալ եղբայրս՝ վարձկան հովուի ցպոյն տակ ճնշեալ, եւ ոչ իսկ հանդերձիցս քղանցին կպիլ յանձն կ'առնու՞, ուր մնաց թէ եղբայր կոչէ զիս . . . ։ Վա՜յ ուրեմն այդ պատնեշները հիւսողներուն, որ Քրիստոսի սիրոյ եւ միութեան՝ վրայ յեցեալ, Սուրբ դրօշակը քեցել ու քեկտելու ժպտեցան ։

Օն՜ ապա Մեծարոյ Տեարք · քանդենք կործանենք տգիտութեան այդ պարիսպները՝ ուր ատելութիւնը ու անմիաբանութիւնը կրնան ապաստանիլ ։ Աճապարենք՝ փութանք 'ի մարտ քանի որ դարուս ոգւոյն էական սկզբունքը՝ այդ ոխերիմ թշնամւոյն դէմ զինիլ ու մարտնչելն է, ո՞չ ապաքէն սոյնը եւ դուք վարդապետած էք եւ կը վարդապետէք մեզ Տեարք իմ եւ Հարք ։

Հազիւ քանի մը ամիսներ են՝ որ սոյն այս ակնածելի ժողովը առատաձեռն օգնականութեամբ հաստատ խոստմունքներ տուաւ երկսեռ վարժարանի մը հաստատութեան, որուն խօսքը եւ եթ բաւական եղաւ իր տկար դրութեանը մէջ, Սամաթիոյ աղքատ վարժարանն ու հոգաբարձուս քաջալերելու որով ըստ համեմատութեան ժամանակին՝ փոքր 'ի շատէ յառաջադիմութեան ստուեր մը ներկայացաւ մեզ, եւ որու համար բովանդակ Սամաթիացիք իրենց չնորհակալութեանցը անկեղծ թարգման՝ նուաստս կարդեցին ։

Հոս ներեցէք Մեծարոյ Տեարք՝ ճըշմարտութեան պարտք մը հատուցանեմ, յիշելով Արհիապատիւ Եղիշէ Գերապայծառին անթիւ ելբախտիքը, որուն յիշատակը անջինջ կերպով ու ոսկեգանդակ տառերով Սամաթիոյ ընդհանրութեան սրտերուն մէջ արձանագրուած է ։ Անուրանելի է նաեւ ու չենք կ'ընար անյիշատակ անցնիլ Կէօչէեան Ազնուազարմ ընտանեաց յիշատակը, որ բարերարաց դասուն մէջ՝ մասնաւորութեան պակ մը իրաւամբ սեպհականուած են ։

Արդ երախտագիտութեան չնորհակալութիւնները 'համայն բարերարաց 'ի դէմս բովանդակելով, Ձեզ ո՜վ Պատկառելի ակումբ՝ որ հոգեւոր այցելութեամբ պատուել բարեհաճեցաք այս աղքատին յարկը, Ձեզ կուղղեմ անկեղծ սրտէ ելած բովանդակ ուխտերը, պաղատելով խնդրելով որ Ձեր հոգեւոր եւ մարմնաւոր նպաստները չպլանանք մեզմէ, որով օր մը՝ Ձեր Որդ · խնամոցը արժանի որդիք, եւ չնորհիւն Քրիստոսի մեր Արեւելեան Սուրբ եկեղեցւոյն հաւատարիմ զաւակք հանդիսանանք ։

1871 Հոկտ · 25 Սամաթիոյ ·

Պօղոս ՃԷվահիրճեան
Աշակերտ Սամաթիոյ
Դպրոցի

ԻԼԱՆԱԹ

Պունտան ագտէմ միւքէրրէր ղաղէթաղրզաա իլան օլունան 8 · Սարբյան նամ թաբիցիէր, պու տէֆա իթալիալը Մագսիմօ իլէ չէրիք օլուպ, Փարիս, Լօնտրա վէ Վիէննանդն էն մէնչուր ֆապրիգալարընտան էնվալ տիւրլիւ տէօչէմէլիք գումաչլար, փիրինճ վէ տէմիր գարիօլալար, վէ հէր ճինս սանտալիէլէր պուրօ վէ լավամանօ վէ մէնչուր այնալար, վէ սայրը խանէլէրի թէկելին իթմէք իչին տիւրլիւ լէվազիմաթ հաղրը պուլունուպ, էհվէն պէհա իլէ սաթըլմագտա օլտուղու, վէ պունտան մասսէ տուվար քեռհատարնէն ճէսիմ պիր տէփօղիթօսու տախի մէվճուտ պուլունտուղու, վէ հաղրը պուլունան մահէլլէրտէն մաստա սըմարլանտըղը անտէ պուրատա տախի եավրլաճաղընը, վէ Էրոփա իչին պու մալլէրէ սայրը հէր նէ սըփարըշ օլուր իսէ, պիր քիւչիւք գօմիսիօն իլէ վագթընտա եէթիշտիրմէքլիյի տախի թէահհիւտ իտէր ։

Մուսիալէյին տիւքքեանը թէքիէ ճիվարընտա, դարաղօլ սրբասընտա 486 նումէրօ տուր, թէչրիֆէ բաղդէթ պուլյուրան զէվաթը միւթէպէրէ, կէրեք էհվէնկէթի խուսուսունտա վէ կէրեք մալլէրին թէմիզլիյի հաղդընտա խօշնուտ օլաճաղլարը խասսէթէն իլան օլունուր ։ 11

Պալաթտա վարօր իսկէլէսի իթթիսալինտէ վագի թիմուր վարօր տէկիրմանընին նըսրֆ հիսէսի սաթըլըգ օլտուղունտան, իշթիրասընա թալիպ օլան զէվաթըն Ղալաթատտ միւսիւ Քամանտօ պանդասընա միւրաճաաթ իյլէմէսի իլան օլունուր ։

Ա Զ Դ

ԳԱՂՏՆԻՔ ՍԻՐԱՀԱՑ

կամ

ԱՐԱՐԱՏԱՑ ԱՑՑԵԼՈՒՆ

Վիպասանութիւն

Համբարձումայ Ա · Կարեան

Այս վիպասանութիւնը հինգ հատորէ պիտի բաղկանայ, որուն Ա · հատորն արդէն հրատարակուած, եւ Բ, հատորն ալ մամլոյ տակ է, որ մօտ օրերս պիտի հրատարակուի ։

Ամբողջ գործոյն գինն է բաժանորդաց համար մէկ արծաթ մէճիտ ։

Իւրաքանչիւր հատորը մէկ քառորդ մէճիտ ։

Բաժանորդագրութեան տեղերն են Զագմագճըլար եօղուչու Ցարութիւն Մարգարեանի 25 թիւ գրատունը Մահմուտ բաշա Պոյաճի Մանուկ աղային 208 թիւ խանութը եւ բոլոր 'Հայ գրավաճառաց քով հատոլ կը ծախուի ։

Ա

ԺՊԻՏՔ ԵՒ ԱՐՏԱՍՈՒՔ

Բ

ՎԱՀԱԳՆ

Պալեատէքի քիթաղլար Մկրտիչ էֆէնտի Ամէմեանը թէէլիֆկերտէլերի օլուպ, պիրինճինին ֆիյաթը եարըմ սիմ մէճիտիյէ վէ իքինճինին ֆիյաթը չարեէք սիմ մէճիտիյէ ։

Մէղքիւր քիթապլար պիւթիւն Երմէնի քիթապճըլար եանընտա սաթըլմագտա տըր ։

ՍԱՀԻՊ՝ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՑՈՎԱԿԻՄ ԹԻԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՍԱՄՈՒԷԼ Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻՒ 2

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԱՖԻԹԱՊ

ՎԻՉԷՆՅՕ ԾԱՆՆԻ

Սթանպոլ քէօբրիւ պաչը Նօ · 7—8 վէ Պէյօղլու · Աղաճամի Ն · 77

Պալըգ եաղընն աղ եախօտ չօղճա պիր միւատէթ խթիմալ իտիլմէսի իլէ, բէք չօղ թէճաճիւպ իտէճէք տէրէճէտէ ֆայտէ կէօրիւլտիկինիւ քեաֆֆէի թրպիյէ տայիրէլէրի թարաֆընտան թանըլմըշ օլտուղու հալտէ 'Մատրապաղլար մէղքիւր պալըգ եաղընա հիյլէ գաթմայա, վէ օնու պիր հարամ քեար բունարը իթմէյէ իճթիսար իթմիչլէր տիր ։ Իմտի, էհալիյի պու թարդ հիյլէլի եաղլարտան սագընտըրմադ նիյէթի իլէ, պալէատէքի էճզախանէյնին սահիպի, մէղքիւր զիյգը յմէթ մալիճէյնին Գրիթիանատա (Նօրվէճիա) վագը պիրինճի ֆապրիգալարը իլէ միւլհադաթա կիրիշմիշ, վէ մէղքիւր ֆապրիգալարտան չըգանլար պիլէ, պալէատէքի էճզախանէյէ հալլ վէ իլմի քիմիա իլէ խիւլասա օլունուպ, յայէտ քէնտի խայիճէ միւշթէրիլէրինի գալպ գուլլանմադ տէքինէ ուղրամադլըգտան էմին վէ վիրպայէ խյլէմէք իւզրէ, խալիսլիյի թահզըդ օլունտուղտան սօղրա, սաթըշա չըգարըլմադտա տըր ։

ԳՈՒԼԼԱՆՄԱԴ ԹԷՐԹԻՊԻ

Թամ եաշլը ատամլար, կիւնտէ իքիտէն տէօրթ դաչըղա գատար ալապկիրլէր, վէ չոհուդար կիւնտէ իքիտէն տէօրթ ուֆագ դաչըգ իչէպկիրլէր ։ Վէ տայիմա թաամտան պիր չայուէք էվվէլ, եախօտ իւչ տէօրթ սաաթ գատար սօղրա իչմէլի տիր · եաղընն իւզէրինէ տէրագապ պիր եթի թանէ նանէ եախօտ թարչին չէքէրի եէմէքլիյէ տիգդաթ օլունմալը տըր ։

Պալըգ եաղը սեպտեմբեր այը սօնունտան մայիս իպթիտալարընա գատար, եանի սէքիզ այ իչէպկիրը, հալ պու քի այտա 4–3 կիւն արա վէրիպ իչմէմէք, վէ սօղրա եինէ տէվամ իթմէք էմրի պասիրէթտէն տիր ։

Եաղընն տախի պալըգ եաղը իչմէտէն վաղ կէչէմէզ օլանլար, պալէատէքի էճզախանէտէ, պալըգ եաղընընն բէք կիւզէլ եէրինի թութապիլիր կէօնակէօն չուրուպլար պուլապիլէճէքլէր տիր ։

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

ԱՄԷՐԻԿԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷ Վ.Է ՏԷՐՕԶԻԹՕՍՈՒ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆԻՆՏԷ ՆԻՄԷՐՕ 16

Կէրէք մէղքիւր մաղաղատա այրըճա պիր տէ եէնի էճզախանէ քիչատ վէ թախսիսի իլէ թաղէլիյի վէ էհվէնկիյի ճէհէթլէ միւշթէրիլէրինի խօշնուտ իտէճէք սուրէթատէ հէր նէվի էճզալար սաթըլմագտա վէ կէրէք կօսդատա 111 նիւմէրօլու էճզահանէտէ իսէ, կէրէք բէրէքէնթէ, վէ կէրէք եէքիւն օլարագ, հէմ պահաճա էհվէն, վէ հէմ սալա հիյլէսիզ օլմադ չարթը իլէ, աթիտէքի էճզալար ֆիրուխթ օլունմադտա տըր ։

Զէլիկ չուրուպլարը էհայի թիւրլիւսիւ, քէզալիք չէլիք չարապլարը, պալըգ եաղլարը, չիդօլաթալար, իքսիրլէր, մատէն սուլարը, գընադընա չարապլարը քեաֆֆէսի չէլիք օլմադ գավլիյէ · միաեյէ գուվվէթ վէրիճի Գագաօ գահվէսի, ալա չիդօլաթալար, հէր նէվի պօրտօ չարապլարը, մատէն սուլարը, վէ հիչ պիր հիյլէսի օլմայան պիրինճի պալըգ եաղլարը · քէզալիք գօդուլու էշեալար, դասրդ պաղլարը, գօրսէ, քէչի մէմէսի, թէնպէյէլէր, տիւրլիւ տիւրլիւ պաղլար՝, վէ հէր տիւրլիւ գարը վէ էրքէք խասթալըգլարը իչէն հէր նէվի էլաթլար, Ամէրիգան կէվրէյի հէր ճինտէն գէյէ իլէ վէ գութու իլէ պուլունտուղու վէ սայիր տիւքքէանլարտան էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլըգը իլան օլունուր ։

Ֆէզալիք էօքսիւրիւկ իչէն հէնի իհտաս օլունմուշ օլան չուրուպլարտան մատտա բէք չօգ բրօվալար իլէ ֆայտալը օլտուղու թաստիգ օլունմուշ, խալիս վէ թաղէ սաբանա չուրուպլարը պուլունուպ, կէրէք Ամիթանէտէ պուլունան էճզաճըլարա, վէ սաչբալարտա պուլունան էճզաճը վէ հէքիմլէրէ դայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմադտա տըր ։

Մէղքիւր քեաֆֆէյի ֆիրուխթ օլունան էճզալար վէ ալաթլար, կէրէք Լօնտրանընն էն մէչհուր ֆապրիգալարընտան Ֆ · Գուրլինկ ֆապրիգասընտան, վէ կէրէք Պէրլինտէ, Միլանտա, Վիէննատա, Փարիստէ վէ Իթալեատա պուլունան մէչհուր ֆապրիգալարտան կէթիրիլմէքտէ տիր ։